

ระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ว่าด้วยการตรวจสถานประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย
และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔
พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่สมควรแก้ไขปรับปรุงระเบียบเกี่ยวกับการตรวจสถานประกอบกิจการเพื่อให้การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของพนักงานตรวจความปลอดภัยในการตรวจสถานประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและเป็นแนวทางเดียวกัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๔ อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยการตรวจสถานประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยการตรวจสถานประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“การตรวจสถานประกอบกิจการ” หมายความว่า การที่พนักงานตรวจความปลอดภัยเข้าไปในสถานประกอบกิจการหรือสำนักงานของนายจ้างในเวลาทำการหรือเมื่อเกิดอุบัติเหตุ เพื่อตรวจสอบหรือบันทึกภาพและเสียงเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ใช้เครื่องมือในการตรวจวัดหรือตรวจสอบเครื่องจักร หรืออุปกรณ์ในสถานประกอบกิจการ เก็บตัวอย่างของวัสดุหรือผลิตภัณฑ์ใด ๆ มาเพื่อการวิเคราะห์เกี่ยวกับความปลอดภัย สอบถามข้อเท็จจริง หรือสอบสวนเรื่องใด ๆ ภายในขอบเขตอำนาจและเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจง รวมทั้งตรวจสอบหรือให้ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

“สถานประกอบกิจการ” หมายความว่า หน่วยงานแต่ละแห่งของนายจ้างที่มีลูกจ้างทำงานอยู่ในหน่วยงาน

“พนักงานตรวจความปลอดภัย” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ข้อ ๕ ให้พนักงานตรวจความปลอดภัยซึ่งเป็นข้าราชการและพนักงานราชการในสังกัดกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และข้าราชการในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ตรวจสถานประกอบกิจการที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบเพื่อดำเนินการตามมาตรการทางปกครองหรือมาตรการทางอาญา

การตรวจสถานประกอบกิจการตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานตรวจความปลอดภัยดำเนินการตามแนวปฏิบัติคู่มือและข้อสั่งการตามนโยบายของผู้บริหาร โดยรวบรวมพยานหลักฐานทุกชนิดเท่าที่จะสามารถทำได้เพื่อทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ เพื่อจะรู้ตัว หรือยืนยัน หรือชี้ชัด และพิสูจน์ให้เห็นว่านายจ้างฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

ข้อ ๖ ให้พนักงานตรวจความปลอดภัยซึ่งเป็นข้าราชการในสังกัดส่วนราชการอื่นนอกจากข้อ ๕ ตรวจสถานประกอบกิจการในลักษณะเป็นการตรวจทั่วไปตามคู่มือหรือแนวทางการตรวจความปลอดภัยในการทำงานของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเพื่อให้คำแนะนำในการปฏิบัติตามกฎหมาย โดยให้จัดทำแผนการตรวจความปลอดภัยและแจ้งต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายก่อนเข้าตรวจสถานประกอบกิจการรวมทั้งสรุปผลการตรวจรายงานต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายทุกหกเดือน

การตรวจสถานประกอบกิจการตามวรรคหนึ่ง หากพบว่ามีการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือพบสภาพที่ไม่ปลอดภัย ให้พนักงานตรวจความปลอดภัยดังกล่าวแจ้งพนักงานตรวจความปลอดภัยตามข้อ ๕ เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ข้อ ๗ ในกรณีที่มีคำร้องหรือความปรากฏแก่พนักงานตรวจความปลอดภัยตามข้อ ๕ ว่านายจ้าง ลูกจ้าง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือกฎกระทรวงออกตามพระราชบัญญัติดังกล่าว หรือสภาพแวดล้อมในการทำงาน อาคาร สถานที่ เครื่องจักร หรืออุปกรณ์ที่ลูกจ้างใช้จะก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่ลูกจ้าง ให้พนักงานตรวจความปลอดภัยนั้นดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงโดยเร็ว หากพบว่านายจ้าง ลูกจ้าง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว หรือสภาพแวดล้อมในการทำงาน อาคาร สถานที่ เครื่องจักร หรืออุปกรณ์ที่ลูกจ้างใช้จะก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่ลูกจ้าง ให้พนักงานตรวจความปลอดภัยมีคำสั่งให้ผู้นั้นหยุดการกระทำที่ฝ่าฝืน แก้ไข ปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาสามสิบวัน

ข้อ ๘ กรณีพนักงานตรวจความปลอดภัยมีคำสั่งตามมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้พนักงานตรวจความปลอดภัยแจ้งสิทธิการอุทธรณ์คำสั่งไว้ท้ายคำสั่งด้วย

ในกรณีที่นายจ้าง ลูกจ้าง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาการปฏิบัติตามคำสั่งพนักงานตรวจความปลอดภัยเนื่องจากมีเหตุจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าวได้ พนักงานตรวจความปลอดภัยอาจขยายระยะเวลาการปฏิบัติตามคำสั่งออกไปได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละสามสิบวัน นับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว และให้รายงานการขยายระยะเวลาดังกล่าวให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

ข้อ ๙ ในระหว่างการปฏิบัติตามคำสั่งพนักงานตรวจความปลอดภัย หากพนักงานตรวจความปลอดภัยเห็นว่าเครื่องจักร อุปกรณ์ อาคาร สถานที่ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อลูกจ้าง ให้พนักงานตรวจความปลอดภัยที่ออกคำสั่ง จัดทำรายงานเหตุผลความจำเป็นเพื่อขออนุมัติจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายก่อนมีคำสั่งตามมาตรา ๓๖ วรรคสอง เพื่อให้ นายจ้างหยุดการใช้เครื่องจักร อุปกรณ์ อาคารสถานที่ หรือผูกมัดประตูปัดตราสิ่งทีอาจจะก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อลูกจ้างดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว ทั้งนี้ ให้แจ้งสิทธิการอุทธรณ์คำสั่งนั้นไว้ท้ายคำสั่งด้วย

เมื่อได้รับแจ้งจากนายจ้างว่าได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำสั่งของพนักงานตรวจความปลอดภัยแล้ว ให้พนักงานตรวจความปลอดภัยเข้าไปตรวจสอบข้อเท็จจริงตามที่ได้รับแจ้ง หากได้ความว่านายจ้างได้ปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามคำสั่ง ให้เสนอเรื่องให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายพิจารณาเพิกถอนคำสั่งตามวรรคหนึ่งต่อไป

ข้อ ๑๐ หากนายจ้างไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ และพนักงานตรวจความปลอดภัยเห็นว่าอาจก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงและเห็นสมควรเข้าไปดำเนินการแก้ไขให้เป็นไปตามคำสั่งนั้น ให้เสนอความเห็นต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย เพื่อสั่งให้พนักงานตรวจความปลอดภัยหรือมอบหมายให้บุคคลใดเข้าไปดำเนินการแทนเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งตามมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง ดังกล่าว

เมื่อพ้นระยะเวลาตามคำสั่งพนักงานตรวจความปลอดภัยแล้วแต่นายจ้างยังไม่ปฏิบัติตามคำสั่งให้พนักงานตรวจความปลอดภัยเสนอความเห็นให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีคำเตือนเป็นหนังสือให้นายจ้างปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานตรวจความปลอดภัยภายในระยะเวลาที่กำหนดก่อนเข้าไปดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ระยะเวลาที่กำหนดในคำเตือนอาจกำหนดตามสมควรแก่กรณี

คำเตือนดังกล่าวต้องระบุวิธีการดำเนินการแทนเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งโดยชัดแจ้ง และระบุค่าใช้จ่ายในการดำเนินการแทน ทั้งนี้ การกำหนดค่าใช้จ่ายในคำเตือนไม่เป็นการตัดสิทธิที่จะเรียกค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นหากจะต้องเสียค่าใช้จ่ายจริงมากกว่าที่กำหนดไว้

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่นายจ้าง ลูกจ้าง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ปฏิบัติตามคำสั่งให้พนักงานตรวจความปลอดภัยรวบรวมสำนวนคดีเสนอผู้บังคับบัญชาดำเนินคดีอาญาต่อไป

ข้อ ๑๒ ภายใต้บังคับข้อ ๗ ความผิดต่อไปนี้ ให้ดำเนินคดีอาญาโดยไม่ต้องออกคำสั่ง

(๑) ความผิดตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือกฎกระทรวงออกตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตายให้ดำเนินคดีทางพนักงานสอบสวน

(๒) ความผิดตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือกฎกระทรวงออกตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังต่อไปนี้ ให้ดำเนินคดีเปรียบเทียบ

(ก) ความผิดซึ่งมิใช่เป็นสาเหตุโดยตรงที่ทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย

(ข) ความผิดซ้ำเรื่องเดิมหลังจากออกคำสั่งหรือหลังจากถูกดำเนินคดีอาญา แล้วแต่กรณีภายในระยะเวลาห้าปี นับแต่วันกระทำความผิด

(ค) ความผิดอันเป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือกฎกระทรวงออกตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อลูกจ้าง

(ง) ความผิดตามมาตรการบังคับใช้กฎหมายที่อธิบดีกำหนด

กรณีมีคำร้องหรือความปรากฏแก่พนักงานตรวจความปลอดภัยในสังกัดส่วนราชการตามข้อ ๑๒ ให้ประสานงานกับพนักงานตรวจความปลอดภัยตามข้อ ๕ เพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ พนักงานตรวจความปลอดภัยนั้นจะร่วมดำเนินการด้วยก็ได้

ข้อ ๑๓ การตรวจสถานประกอบกิจการของพนักงานตรวจความปลอดภัยที่ได้ดำเนินการตามระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยการตรวจสถานประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ พ.ศ. ๒๕๕๘ ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๔ ให้อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายวิวัฒน์ ดั่งหงส์)

อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน